

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE
BESTUUR, GEHOUDEN OP 14 DECEMBER 2017 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

de heer J. Fritz (PvdA), de heer F.H. Garretsen (SP), mevrouw Z. Klazes (GLH), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw D. van Loenen (PvdA), mevrouw E. de Raadt (CDA), de heer A.P.D. van den Raadt (TH), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer R.P.J. Trompetter (AP), de heer T.J. Vreugdenhil (CU), mevrouw L.C. van Zetten (HvH)

Afwezig:

De heer M. Aynan (Fractie Aynan), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer B. Gün (GLH), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66)

Mede aanwezig:

De heer M.H. Brander (voorzitter), wethouder J. van Spijk, mevrouw M. Blaauboer (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 18.30 uur en heet allen welkom.

Overige punten ter bespreking

**2. Samenvoegen Leefbaarheidsbudget en Bewonersondersteuningsbudget –
Uitvoeringsregeling Leefbaarheid en Initiatiefbudget – voortzetting bespreking**

De **voorzitter** merkt op dat er vorige week veel vragen zijn gesteld en beantwoord. In de afgelopen week heeft de wethouder bovendien vragen schriftelijk laten beantwoorden. Hij geeft het woord aan de wethouder voor een nadere toelichting.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat hij de vragen over de budgetten technisch heeft laten beantwoorden. Bovendien liggen er drie toezeggingen: de verdeling over de stadsdelen blijft bestaan, er komt een campagne om bewoners te activeren een beroep te doen op dit budget, waarvoor al een extra medewerker is aangesteld, en het is voor het college aanvaardbaar dat ook wijkraadsleden lid kunnen zijn van de selectiecommissie. Het belangrijkste discussiepunt lijkt hem nu de vormgeving van die selectiecommissie.

De heer **Smit (OPH)** merkt op dat hij het antwoord mist op zijn vraag of het budget van de wijkraadsleden is opgegaan in dat nieuwe totaalbudget.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** zegt uit de antwoorden begrepen te hebben dat na een maand of tien gekeken wordt of overheveling van een budget naar een ander stadsdeel wenselijk is, terwijl de commissie gevraagd had die strikte verdeling het eerste jaar helemaal te handhaven. Verder dacht zij dat de wethouder ook tegemoet zou komen aan de commissiebrede bezwaren tegen coöptatie.

Mevrouw **Klazes (GLH)** zegt dat zij geen antwoord gekregen heeft op haar vraag of ook rechtspersonen als stichtingen en verenigingen een beroep kunnen doen op deze regeling.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** mist een reactie op haar herhaalde voorstel om de wijkraden de beoordelingen van aanvragen te laten doen in samenwerking met de gebiedsverbinder en eventueel een actieve bewoner.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat het totaalbudget een samenvoeging is van verschillende budgetten, maar niet van het budget voor wijkraden voor huur en dergelijke. De wijkraden kunnen net als voorheen bij het indienen van hun jaarbegroting een beroep doen op dit samengevoegde budget. In Schalkwijk is dat nu bijvoorbeeld al gebeurd voor de begroting 2018. Hij kan meegaan met het voorstel om het eerste jaar vast te houden aan de strikte verdeling van het budget over stadsdelen. Rechtspersonen kunnen een beroep doen op het budget mits het gaat om een aantoonbaar buurtbelang van het betreffende initiatief. Volgens hem heeft hij wel gereageerd op het voorstel van de VVD met zijn opmerking dat niet alle wijkraden de verantwoordelijkheid voor het beheer van dit budget op zich willen nemen. Ook zijn er initiatieven die zich niet willen aansluiten bij een wijkraad. Daarom is er juist een model gezocht om alle partijen te accommoderen. Door nu ook wijkraadsleden toe te laten in de selectiecommissie wordt nu aan een bezwaar van de wijkraden tegemoetgekomen.

De heer **Trompetter (AP)** zegt dat zijn fractie meer geporteerd is voor scenario 3 omdat daardoor de voeling met de wijk beter gegarandeerd is dan bij een stadsbrede commissie van vijf. De Actiepartij wijst coöptatie bij die commissie af.

Mevrouw **Van Loenen (PvdA)** zegt blij te zijn met de toezegging over de verdeling van het budget over stadsdelen. Zij is gekant tegen coöptatie. Zij vraagt of een reactietermijn van twee weken niet veel te kort is voor een vijftal vrijwilligers. Zij vindt het belangrijk dat wijkraden actief geïnformeerd worden over alle initiatieven in hun wijk.

De heer **Garretsen (SP)** zegt een voorstander te zijn van referenda als een directe vorm van democratie, maar een tegenstander van de verdeling van belastinggeld door een willekeurig groepje van vijf notabelen. Hij voorziet dat die groep binnen vijf jaar dankzij de coöptatie een incrowdclubje van grijze mannen wordt. Hij ziet de wijkraden als een vorm van verlengd bestuur en wil dat die de aanvragen in eerste instantie beoordelen. Als daar dan iets niet goed gaat, kan men zijn toevlucht zoeken tot de centrale stad.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** kan zich goed vinden in het overeind houden van de schotten tussen de budgetten per stadsdeel omdat ontschotting zou kunnen leiden tot verkeerde prikkels. Ook zij wijst coöptatie af. Zij merkt op dat het budget nu ook weggehaald wordt bij wijkraden die wel de verantwoordelijkheid willen dragen voor selectie en beheer. Zij pleit ervoor de beoordeling bij de wijkraden te laten in combinatie met de gebiedsverbinder, zonder het opheffen van een nieuwe raad met nieuwe regels.

De heer **Smit (OPH)** zegt het voorstel onverteerbaar te blijven vinden. Hij vindt het prima om een deel van het budget te reserveren voor wijken zonder wijkraad. Ook met een promotiecampagne kan hij instemmen. Maar die marketing kan evengoed plaatsvinden met behoud van het huidige systeem. Hij heeft alle vertrouwen in de wijkraden en heeft geen voorbeelden gehoord van aanvragen waarin het is misgegaan binnen het huidige systeem. Hij vindt dat uit dit voorstel een grote mate van wantrouwen doorklinkt en kan daar niet in meegaan. Alle wijkraden konden tot nu toe oordelen over aanvragen, met dit voorstel is juist uitgelokt dat enkele die verantwoordelijkheid nu afwijzen. Er waren geen drempels en iedereen kon aanvragen indienen. Daar was iedereen tevreden over. Volgens hem heeft dit voorstel geen enkele meerwaarde en hebben de wijkraden de ambtelijke omarming helemaal niet nodig.

Mevrouw **Klazes (GLH)** mist elke basis voor de opvatting dat dit voorstel een motie van wantrouwen aan het adres van wijkraden zou zijn. Het gaat er alleen om zoveel mogelijk bewoners tot initiatieven te stimuleren. Zij zegt mensen te kennen die hoge drempels ervaren in het huidige systeem. Zij vindt het een prima plan, zeker nu is toegezegd dat de verdeling over de stadsdelen het eerste jaar helemaal van kracht blijft. De samenstelling van de raad van vijf bewoners is nog wel een punt van discussie, maar zij vindt het een goed principe dat bewoners mogen beslissen. Zij erkent dat ook wijkraadsleden bewoners zijn en dat het ingewikkeld is een rechtvaardig systeem te vinden om tot een goede representatie van de 160.000 inwoners van Haarlem te komen.

De heer **Smit (OPH)** merkt op dat er in de wijkraden bij elkaar 150 bewoners zitten, wat in zijn ogen toch meer representatie oplevert dan vijf willekeurige bewoners.

Mevrouw **Klazes (GLH)** vraagt of hij ook gesproken heeft met de wijkraden die dit voorstel steunen.

Mevrouw **Van Zetten (HVVH)** merkt op dat men toch wel in een rijk land leeft als men hierover mag discussiëren. Volgens haar ging het allemaal redelijk goed met de wijkraden. Daarbij kan men terecht al vragen stellen over de legitimiteit en representativiteit. Een raad van vijf wordt echter wel erg mager. De wethouder heeft het modieus over een burgerjury – het woord staat overigens niet in het stuk zelf - maar naar haar mening zitten daar over het algemeen wel meer leden in. Het grote risico is volgens haar het ontstaan van een participatie-elite die met elkaar bedisselt hoe een niet onbelangrijke hoeveelheid geld over de stad verdeeld wordt. Dat stelt inderdaad de vraag naar representativiteit en diversiteit. Zij voorziet dat die elite voornamelijk gaat bestaan uit grijze, oudere mannen met veel vrije tijd. De vraag is dan hoe de selectie op een goede manier kan plaatsvinden. Zij heeft veel wantrouwen in het project en adviseert het niet zo te gaan doen en alle coöptatie uit te bannen. Volgens haar bieden de wijkraden meer mogelijkheden voor diversiteit.

De heer **Vreugdenhil (CU)** heeft waardering voor het voorstel, maar ook twee punten van kritiek. Hij wil de wijkraden meer laten delen in het budget en stelt voor elke wijkraad het recht te geven op één initiatief. Dat zou de gemeente moeten aanmoedigen, ook om te voorkomen dat er allerlei met elkaar concurrerende loslopende initiatieven ontstaan. Als halverwege het jaar blijkt dat ze toch geen gestalte kunnen geven aan dat initiatief, zou het geld weer terugvallen in het totale budget. Maar hij wil dus een stevigere positie van de wijkraden in deze door de gemeente gewenste vorm van participatie. Ten tweede is hij tegen de voorgestelde vorm van coöptatie en wil hij dat de ambtenaren een betere vorm van opvolging ontwerpen.

Mevrouw **Leitner (D66)** is het eens met de samenvoeging van de budgetten, het scheppen van een gelijk speelveld voor wijkraden en burgers als een moderne vorm van participatie en de noodzaak van marketing. Zij onderstreept dat ze veel vertrouwen heeft in de wijkraden en hun mogelijkheden om mensen te helpen bij aanvragen. Het lijkt haar ook een goed idee om de budgetverdeling over de stadsdelen in het eerste jaar volledig te handhaven. De opvolging via coöptatie vindt zij geen goede weg. Zij oppert als tussenvariant waar draagvlak voor zou kunnen zijn, een scenario waarbij alleen de gebiedsverbinder de aanvragen beoordeelt.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** zegt dat haar fractie na veel wikken en wegen besloten heeft het voorstel te kunnen steunen. Naast alle genoemde redelijke bezwaren zijn er immers ook voordelen aan het plan. Het wordt voor bewoners gemakkelijker initiatieven te ontplooien, bijvoorbeeld ook op plekken waar geen wijkraad is. De klikvorming wordt enigszins voorkomen door de voorwaarde dat de vijf leden uit verschillende stadsdelen moeten komen. Dan is het

natuurlijk wel zaak dat zij niet zelf hun opvolger mogen benoemen. Zij vindt wel dat het om een groot jaarlijks budget gaat en acht mede daarom een evaluatie na een jaar geboden. Het lijkt haar handiger die initiatiefraad nu dan ook maar voor een jaar te benoemen en pas na een positief uitgevallen evaluatie die termijn met een jaar te verlengen. Volgende raden kunnen dan telkens voor twee jaar benoemd worden. Zij is het eens met de noodzaak van marketing, niet alleen om de bewoners op de mogelijkheid van aanvragen te attenderen, maar ook op de mogelijkheid zich kandidaat te stellen voor deze raad.

De heer **Van den Raadt (TH)** merkt op dat het ging om een oplossing voor het probleem dat er jaarlijks 60.000 euro op de plank blijft liggen. Hij adviseert nu 20.000 euro uit te trekken voor marketing en voorziet dat er zich dan vlot genoeg initiatieven zullen aandienen bij de wijkraden om die overige 40.000 euro op een goede manier te besteden. De wijkraden weten de ingangen naar de gemeente en kunnen mensen daarheen begeleiden. Hij zegt niet te snappen waarom er nu een heel nieuw stelsel moet worden opgetuigd dat tegen veel meer kosten gepromoot moet gaan worden. Volgens hem kwam men bij de voorafgaande bijeenkomsten tot heel andere conclusies waar nu een wonderlijke draai aan gegeven wordt. Hij stelt voor nu 20.000 euro te spenderen aan promotie en dan de resterende 40.000 euro te gebruiken voor een proef in wijken zonder wijkraad. Dan kan men op een goede manier vergelijken tussen wijken met en zonder wijkraad. Hij vindt het merkwaardig dat de reglementen voorschrijven dat initiatieven moeten stroken met het gemeentelijk beleid.

Wethouder **Van Spijk** erkent dat het woord burgerjury niet in het stuk voorkomt, maar dat hij het vorige week heeft gebruikt om aan te geven dat de burgers zelf de aanvragen beoordelen. Het is ook de bedoeling om, net als de ChristenUnie bepleitte, wijkraden te stimuleren zelf initiatieven aan te dragen. Maar er zijn ook initiatiefnemers die bij de bijeenkomsten en elders kenbaar hebben gemaakt dat zij niet uit de voeten kunnen met het huidige stelsel. Het probleem is niet zozeer dat er geld op de plank blijft liggen, maar dat er mensen met initiatieven zijn die in het huidige systeem niet verder komen. Die krijgen met dit nieuwe systeem expliciet de ruimte. Hij komt met zeven toezeggingen om tegemoet te komen aan de naar voren gebrachte bezwaren:

1. De verdeling van de budgetten over de stadsdelen blijft het hele jaar gelijk.
2. Er komt een extra campagne om de nieuwe regeling onder de aandacht te brengen.
3. Leden van wijkraden worden niet meer uitgesloten van het lidmaatschap van de selectiecommissie.
4. Er komt geen coöptatie – al staat dat woord niet in het stuk – bij vervolgbenoemingen.
5. De reactietermijn wordt verlengd tot vier weken.
6. De wijkraden zullen actief geïnformeerd worden over alle initiatieven.
7. De evaluatie komt na een jaar en de eerste benoeming geldt voor een jaar.

Mevrouw **Van Zetten (HvH)** adviseert bij elke wijkraad bij de jaarvergadering een presentatie te geven van alle voorstellen om te voorkomen dat er ongecontroleerd met geld gesmeten wordt. Op die jaarvergadering legt de wijkraad immers verantwoording af aan de achterban en daarmee is het dus een goed moment om de vertegenwoordiger van de betreffende wijk in de initiatiefraad ook verantwoording te laten afleggen. Bovendien kan het wijkbewoners op het idee brengen zelf initiatieven aan te dragen. Zij oppert deze wijze van agendering aan de wijkraden min of meer verplichtend voor te leggen.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat de gemeente in ieder geval de gegevens aan de wijkraden zal verstrekken. Als de wijkraden daarom vragen, kan de gemeente ook een presentatie verzorgen, maar de gemeente kan niet de agenda van wijkraden bepalen. Zij krijgen in ieder geval de verslagen van activiteiten toegestuurd zodat ze die onder de aandacht kunnen brengen van hun

achterban. De gemeente kan ze wel verzoeken dat kenbaar te maken in de jaarvergadering. Dat is dus toezegging 8.

De heer **Smit (OPH)** zegt op geen enkele manier overtuigd te zijn van de meerwaarde van het nieuwe stelsel.

Mevrouw **Leitner (D66)** vraagt reacties op haar voorstel om de aanvragen alleen door de gebiedsverbinders te laten beoordelen.

Mevrouw **Van Zetten (HvH)** wil de gebiedsverbinders niet meer invloed geven dan ze nu al hebben als ambtelijk begeleiders. Zij wijst erop dat de stadsdelen en de gebiedsverbinders onderling veel van elkaar verschillen. Zij denkt dat vijf leden een te gering aantal is. Zij denkt dat men per stadsdeel meer vertegenwoordigers moet hebben die elkaar kunnen corrigeren en aanvullen. Zij voorziet problemen met integriteit. Zij denkt dat er ook veel te leren valt van voorbeelden met dit soort experimenten in andere gemeenten. Zij is in beginsel tegen dit voorstel, maar is wel blij met de achtste toezegging die de wethouder haar net gedaan heeft.

De heer **Van den Raadt (TH)** merkt op dat wijkraden tijdens hun vergaderingen vaak vragen waar de gebiedsverbinder is. Hij wil graag een overzicht van hun aanwezigheid bij wijkraadsvergaderingen. Hij vraagt waarom het bestaande systeem niet gepromoot wordt. Hij is benieuwd wanneer men de proef met dit systeem geslaagd vindt. Hij pleit ervoor om alles op het gebied van participatie bij één wethouder onder te brengen.

De heer **Trompetter (AP)** is benieuwd hoe men die initiatiefraad gaat samenstellen als er ook ruimte komt voor wijkraadsleden. Hij is niet overtuigd van deze centrale aanpak op afstand en geeft de voorkeur aan een meer wijkgerichte aanpak.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** zegt niet overtuigd te zijn, al ziet ze de toezeggingen wel als stappen in de goede richting. Zij voorziet veel problemen.

De heer **Garretsen (SP)** betreurt het dat de wethouder niet ingegaan is op serieuze opmerkingen van de oppositie over het inschakelen van de wijkraden en de gebiedsverbinders met een beroepsmogelijkheid bij de centrale stad en over de kern van de parlementaire democratie.

De heer **Vreugdenhil (CU)** hoopt dat het gaat lukken om alle wijkraden bij hun begroting al plannen te laten indienen ter financiering uit dit budget. Dat lijkt hem, de meest ideale situatie. Verder is hij blij met de evaluatie na een jaar en de mogelijkheid dan dingen bij te stellen.

De **voorzitter** constateert dat de meerderheid het voorstel met de toezeggingen steunt.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat er wel campagne is gevoerd ter promotie van het huidige systeem, maar dat het nieuwe stelsel ook weer nieuwe kansen biedt voor promotie. Hij denkt dat de aanpak geslaagd genoemd kan worden als er nieuwe initiatieven en energie zijn bijgekomen en als het volledige budget tot besteding komt. Het gemeentelijk beleid is het kader waarbinnen dit alles past, maar er blijft uiteraard het *right to challenge*. Als er interessante initiatieven komen die niet stroken met het beleid, kan men wellicht tot de conclusie komen dat het beleid moet worden aangepast. Hij stelt voor nu eerst af te wachten wat deze nieuwe aanpak gaat opleveren. De aanpak valt volgens hem nu al onder één wethouder. Er was in eerste instantie een voorstel waarin de gebiedsverbinders een rol hadden, maar dat heeft de commissie toen tegengehouden. Hij stelt dat hij wel op de opmerkingen van de SP en oppositie is ingegaan, maar dat men nu eenmaal van mening verschilt. Volgens hem is het in democratisch Nederland heel gebruikelijk

aanvragen door derden te laten beoordelen, terwijl de verantwoording een zaak blijft van het politieke systeem.

De **voorzitter** constateert dat het stuk voldoende besproken is. Het college gaat nu aanpassingen maken volgens de acht toezeggingen. Het staat raadsleden uiteraard vrij om moties vreemd in te dienen als zij iets willen veranderen aan het definitieve collegebesluit over deze uitvoeringsregeling.

3. Rondvraag

De heer **Trompetter (AP)** vraagt hoe de commissie aankijkt tegen het forse salaris - 700.000 euro - van de directeur van de BNG, de bank van de gemeenten. Hij merkt op dat de PvdA elders in het land al protest heeft laten horen.

Wethouder **Van Spijk** merkt op dat hij namens de gemeente het afgelopen jaar al meermalen bezwaar heeft aangetekend, helaas tot nu toe zonder effect.

De heer **Van den Raadt (TH)** vraagt hoe het te rijmen valt dat twee jaar geleden alle vrijwillige brandweerlieden moesten verdwijnen en dat er nu weer oproepen voor aanmeldingen verschijnen.

De **voorzitter** antwoordt dat die vraag ter schriftelijke beantwoording zal worden doorgezet naar de burgemeester.

4. Agenda komende commissievergadering(en)

Er worden geen ingekomen stukken geagendeerd.

5. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.45 uur.